

УДК 338.48

**Осадчук А.М., студентка 3 курсу гр. ГРС-5, ФБСО
Чагайда А.О., к.т.н., доц. кафедри туризму та готельно-ресторанної справи
Державний університет «Житомирська політехніка»**

Світові тенденції розвитку wellness-туризму

Як зазначив у своїй книзі «Нова оздоровча революція» П.З. Пілзер (P.Z. Pilzer), «здоров'я – це наступна велика річ... (Але) ми лише на початку суспільної свідомості цієї зростаючої потреби – тому що більшість людей все ще не усвідомлюють, як простий вибір впливає на їхнє самопочуття, а багато оздоровчих продуктів і послуг ще не є широко доступними на ринку». За короткий проміжок часу прогноз Пілзера збувся, адже протягом останніх десятиліть, через зміну поглядів суспільства на здоров'я та благополуччя, споживачі все більше зосереджуються на навколишньому середовищі та свідомі свого здоров'я, а глобальний ринок продуктів оздоровлення у 2019 році сягнув 3,72 трильйона доларів [1].

Сучасне розуміння wellness як системи оздоровлення, пов'язано зі зростаючою увагою до психічної рівноваги, балансу між роботою та особистим життям, соціальною справедливістю, довкіллям, сталістю, штучним середовищем та громадською охороною здоров'я. Основними складниками цієї системи є помірне і комфортне фізичне навантаження, здорове харчування, комплексний догляд за шкірою, хороший відпочинок, оптимізм і позитивне мислення. Крім того, wellness – це специфічний простір, де можна розслабитися або навпаки зарядитися енергією, отримати задоволення від процедур та насолодитися незабутньою атмосферою. Деякі готельні підприємства активно інтегрують продукти, орієнтовані на здоров'я, у різні сектори – від меню страв і напоїв до зручностей в кімнатах. Серед найбільших лідерів оздоровчих послуг на ринку готельних послуг можна виділити: Westin Wellness Escapes, Even Hotels, InterContinental Hotels Group тощо [2].

SPA і wellness-індустрія, як вид рекреаційної діяльності, функціонують на межі туристичної індустрії та медицини, а сама поява та формування wellness-індустрії обумовлюється історичними особливостями розвитку SPA та wellness-туризму в різних країнах світу, різними концепціями розвитку цієї сфери та традиційно зумовлюється реалізацією все зростаючих запитів населення до продуктів та послуг цієї індустрії. Саме слово SPA (sanus per aqua) в перекладі означає "здоров'я через воду", але в нашому сучасному світі SPA не тільки водні процедури, а ще і цілий набір різних процедур, таких як ароматерапія, грязьові обгортання, всілякі масажі, голковколуювання і багато інших [3]. SPA-відпочинок має свою географію і до числа найпопулярніших напрямків входять: Угорщина, В'єтнам, Італія, Ізраїль, Індонезія, Індія, Мальдіви, Таїланд, Туніс, Франція, Чехія. Кожен із курортів цих країн надає ряд певних послуг, але існують напрямки, які найбільш повно використовують всі напрацювання як східного, так і західного світів (Маврикій, Мальдіви, Сейшели).

Асортимент пропонованих SPA та wellness-послуг дуже широкий і застосовуються вони в різних країнах по-різному. Так, в Америці філософію SPA та wellness використовують, головним чином, у сферах фізичної культури та косметології. В Азії, паралельно зі східними культурами, найбільш помітно розвивається сектор wellness, що займається красою та доглядом за тілом. В Європі концепція wellness відіграє найбільш помітну роль в туризмі тих країн, де є численні термальні джерела та купальні курорти. Відповідно, якщо SPA-туризм більш традиційний і спрямований на профілактику, реабілітацію або корекцію тіла, то wellness-туризм є принципово новим напрямом, що увійшов у наш побут відносно нещодавно. Wellness – це термін, який на багатьох мовах світу означає стан фізичного й душевного благополуччя, гармонійний стан тіла та душі, релаксацію, відновлення сил організму через активну оздоровчу діяльність.[4]

Таким чином, SPA та wellness-туризм – це відображення способу життя, яке ґрунтується на формуванні емоційної гармонії душі та фізичного стану, це забезпечення фізичного, духовного й емоційного здоров'я, стиль і спосіб життя, який може комплексно задовольнити рекреаційні потреби сучасної людини. Сучасні споживачі потребують переходу на новий рівень розуміння якості життя, свідомого ставлення до себе, до свого психічного й фізичного здоров'я і wellness-туризм є одним із тих шляхів, що дозволить цього досягти.

Список використаних джерел:

1. Chi, C. G. qing, Chi, O. H., & Ouyang, Z. (2020). Wellness hotel: Conceptualization, scale development, and validation. *International Journal of Hospitality Management*, 89. <https://doi.org/10.1016/j.ijhm.2019.102404>
2. Парфіненко, Т. (2023). Концепція wellness як інноваційний напрямок організації роботи готельних підприємств. *Економіка та суспільство*, (48). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-81>
3. Gaines, J., & Lee, C. V. (2018). Medical tourism. In *Travel Medicine* (pp. 371–375). Elsevier. <https://doi.org/10.1016/B978-0-323-54696-6.00039-2>
4. International Spa Association, ISPA. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://experienceispa.com/>